

Diplomová práce: Hlas ženy v prvních románech George Sand

Autor : Kateřina Tylová

Vedoucí DP : Doc. PhDr. Jana Petrová, CSc.

Oponent DP : PhDr. Catherine Ébert-Zeminová, PhD.

Diplomová práce *Hlas ženy v prvních románech George Sand* mapuje různé aspekty tzv. ženské otázky tak, jak jsou traktovány a postulovány v juvenilních románech G. Sand, *Indianě* a *Valentině*. Je chvályhodné, že se autorka zaměřila na tu etapu tvůrčího itineráře G. Sand, která je dosud probádána méně než období pozdější. Slečna Tylová si klade za úkol zkoumat spisovatelčiny postoje k tak významným součástem ženské zkušenosti, jako partnerský vztah a manželství a vůbec postavení ženy v patriarchální společnosti, tedy otázky, na jejichž problematičnost upozornil při svých prvních krocích feminismus. Stanoviska, která k těmto otázkám zaujímal G. Sand, usouvztažňuje s tehdejšími kulturními kontextem především proto, aby, jak podotýká, nedošlo k misinterpretacím a aby byl dostatečně zřetelný jejich přínos, který slečna Tylová se zaujetím vyzdvihuje a obhajuje tak Sandovou proti anachronickým srovnáním s revendikacemi pozdějšího feminismu, v jejichž světle se její kritika mužské dominance a falokratických represivních strategií někdy jevila neprávem jako příliš krotká.

Velkým kladem práce je v této souvislosti i to, že akcentuje kreativitu ženy a ^(že) poukazem na význam ženy-autorky je tak souběžná s proudem snah, jež na základě genderových studií přinášejí nový pohled na tradičně vnímané rozhraničení tzv. ženských a tzv. mužských vlastností a zpochybňují biologický podklad sociálních a sexuálních rolí připisovaných ženám a mužům konzervativní optikou, jíž vytýkají, že sociální, kulturní, psychosexuální a jiné aspekty maskulinity a feminity nejsou biologicky danou skutečností, ale kulturním konstruktem, jež patriarchát používá k argumentaci ve prospěch své ideologie a k udržení její

hodnověrnosti i k prosazení svých mocenských ambicí.

Autorce se podařilo postihnout a srozumitelně vyjádřit základní fakta jak na historicko-kulturní, tak na literárně-historické rovině a dokázala také skloubit postižení širších souvislostí s užším pohledem na spisovatelčino dílo. Obě osy, společenskou i individuální, dobře vyvažuje a opírá o odbornou literaturu, třebaže někdy pohříchu ulpívá na myšlenkových stereotypch.

Zároveň je nutné slečně Tylové vytknout, že v pohledu na G. Sand se spokojuje se spíše povrchoým, z vnějšku popisným psychologismem, který vzhledem k nárokům soudobé epistemologie je jen stěží možné přijmout. Další metodologickou výhradu mám i k tomu, jak autorka setrvávájíc stále v této objektivistické perspektivě, která pracuje pouze s tematickou a dějovou rovinou textu a nejde k hlubším strukturám, traktuje vztah mezi dílem a biografií pouze jako něco, co se projevuje výhradně podobnostmi a paralelami. Kdyby se autorka poučila alespoň u některých vybraných literárních teoretiků 2. poloviny XX. století, mohla by tento konzervativní postup nahradit jinou čtecí mřížkou, jež by více odpovídala současnému literárněvědnému myšlení. Vzhledem k volbě tématu by se rovněž mohla od autorky očekávat ještě větší obeznámenost s feminismem, s jeho literaturou a s jeho představiteli, a to zejména v kapitole *George Sand a feminismus*.

I při vědomí těchto námitek a s vírou, že na ně autorka ve své pozdější odborné činnosti bude brát zřetel, však prohlašuji, že slečna Kateřina Tylová v zásadě splnila podmínky kladené na diplomanta, a doporučuji její práci k obhajobě.

Praha, 6. 9. 2006

PhDr. Catherine Ébert-Zeminová, PhD.

